

Varla yok arasında...

İlk kitabı 'Muhtelif Evhamlar Kitabı'ndan itibaren dilindeki olgunlukla dikkat çeken Ömür İklim Demir, 2020'deki romanı 'Kum Tefrikaları'ndan sonra 14 öyküye yer veren kitabı 'Mutedil Dalgalı' ile karşımızda. Her katmanıyla okurunu daha derine çeken, bunun yanında şiirin de kapılarını zorlayan bir dünyası var yazarın; varla yok arası...

ERAY AK
e.erayak@gmail.com

Son dönemin en dikkat çeken yazarlarından Ömür İklim Demir, 2015'te yayımladığı ilk öykü toplamı 'Muhtelif Evhamlar Kitabı' ile tanıdı pek çok kimse onu ancak gerisinde, önemli bir edebiyat dergileri geçmişti de vardı. 2015'te Demir'in ilk kitabı için yazdığım değerlendirmeyi, "Yaşamın tüm getirdiklerine karşı sakinliğini koruyan ama hevesini her cümlesinde hissettiren diliyle dikkat çekiyor yazar" diye bitirmişim. "İkinci kitabını bekleyeceğim" diye eklemişim. Fakat ondan sonra uzun süre sessizliğe büründü. Kimi dergilerde yayımlanan öyküleri dışında izini kaybettirdi adeta. Fakat 2020'de bir romanla, 'Kum Tefrikaları' ile çıkıp geldi. İlk romanı da tıpkı ilk öykü kitabı gibi edebiyat çevrelerinden olumlu tepkiler aldı Demir'in. Romanında Türkiye'nin son yüz yılına odaklanan yazar, sosyal kırılmaları merkezine aldığı güçlü bir metin ortaya çıkarmıştı.

Öykü ve roman, disiplin olarak birbirinden çok farklıdır ancak Ömür İklim Demir'in yazın evrenini tam anlamıyla ortaya çıkarmıştı bu durum. Fakat bu kez de edebiyat yolculuğuna nasıl devam edeceği sorusu oluştu. Malum, öyküden sonra romana geçenler genelde o durakta kalıyor. Öykü de bu anlamda romana bir hazırlık aşaması olarak görülüyor sadece. Ancak Demir, yeni öykü kitabı 'Mutedil Dalgalı' ile bunun yanıtını vermiş oldu. 'Mutedil Dal-

galı'da Demir'in 14 öyküsü okurların karşısına çıkıyor.

Her ne kadar genç bir kalem olsa da Demir'in ilk dikkat çeken yönü dilindeki olgunluk olmuştu en başından beri. Kimi kolektif çalışmalarda yer alan ilk öykülerinin ödüllere değer görülmesi de bundandı. Ne anlatmak istediğinin yanında, bunu nasıl anlatmak istediğinin de kararını vermiş bir yazarla karşı karşıyayız en başından beri ve bu durum 'Mutedil Dalgalı' için de tam olarak böyle.

DİL EVİNE YENİ ODALAR EKLİYOR

Geniş anlatım olanakları tanır öykü yazarına. Bu anlamda meselenin nereye ve nasıl taşınacağı sınırı yazarın hayal gücüyle sınırlıdır, diyebiliriz. Fakat öte yandan tahkiye de önemlidir. Öykünün anlatım olanakları açısından sunduğu zenginliği, yazarın hikâye etmedeki gücü okunur hale getirir. Tam da bundan ikisi de öykü dünyası için vazgeçilmez unsurlardır. Ömür İklim Demir, bu iki ucu kendi yazın evreninde bir dengeye oturtmayı iyi beceriyor. 'Öykü'de 'hikâyeyi' de önemseydiğini, 'Muhtelif Evhamlar Kitabı'nda ve 'Mutedil Dalgalı'da görüyoruz. 'Mutedil Dalgalı' özelinde eklenmesi gereken ise Demir'in biçimi de hikâyenin bir parçası haline getirmeyi başardığı olmalı. Biçim ve biçimin harmanından Demir kendi dil dünyasını yaratıyor. Demir'in özgün bir dil ve dünyaya sahip olduğunun en başından beri farkındayız ancak 'Mutedil Dalgalı'da bunu bir adım daha

ileri taşıyor yazar. Dil evine yeni odalar, dünyasına yeni sokaklar ekliyor.

Bu sokakların haritasında ise yakın geçmişin siyasal ve toplumsal zorluklarıyla yol almaya çalışıyor Demir. Temelini böylelikle attığı öykülerinin etrafında da genelde yalnız ve dertli şehirlilerin ayak izleri görülüyor. Yine 'Muhtelif Evhamlar Kitabı' için yazdığım değerlendirmeye döneceğim çünkü Demir'in öyküleri etrafında toplanan karakterlerin ruh halleri çokça evrimleşmiş gözüküyor. "Büyük şehrin girdabına kapılmış, maişet motorunu çalıştırmak için uğraş veren ya da tam aksi maişet motorunu çalıştırmaktan

bıkip motoru soğutmaya alan, bazen de şehrin tehlikelerine karşı kendini insafa kapatan insanı..." arıyor yine Demir. Ek olarak kimi öykü kişilerinin kendini insana da kapattığını eklemekte fayda var. Dolayısıyla şehrin ve dertlerinin, insanın ve hallerinin peşinde yazar. Kendinden uzaklaşmayı ise bir ortak izlek olarak gezdirebiliriz öykülerin içinde. "Varla yok arasında..." denmiş 'Mutedil Dalgalı'nın arka kapak yazısında, bu kitapta toplanan öyküleri anlatmak için. Demir'in insanlarını ve dünyasını alımlama noktasında daha doğru bir tanımlama yapmak zor.

Sesini biçimin ve biçimin içinden doğurarak bulan yazar, hikâyelerini de buna yakışacak şekilde katmanlı bir yapıda veriyor. Her katmanıyla okurunu daha derine çeken, bunun yanında şiirin de kapılarını zorlayan bir dünyası var. Az önce de söylendi ya; varla yok arası...

Şiir de derinlik de hikâyelerdeki katman da bu iki kelimedede aranmalı.

Ömür İklim Demir'in kitapları arasına fazla mesafe koymamasını umarak bitirelim bu kez. ■

MUTEDİL DALGALI

Ömür İklim Demir
Yapı Kredi Yayınları, 2022
152 sayfa.